

[Etusivu](#) > ... > [Kanteen Nostaminen](#) > [Missä Ja Miten?](#) > [Asian Vieminen Tuomioistuimeen](#) > [Italy](#)

Asian vieminen tuomioistuimeen

Sisällön tuottaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Onko asia välttämättä vietävä tuomioistuimeen vai onko olemassa muita vaihtoehtoja?

Italian lainsäädännössä taataan mahdollisuus oikeuskäsittelyyn yleisenä keinona suojata henkilön oikeuksia.

Tietyissä asioissa asian käsiteltäväksi ottamisen ehtona on kuitenkin ensin asianajajan avustuksella toteutettava sovittelumenettely. Näitä asioita ovat kiinteistöjen yhteisomistus, esineoikeus, ositus, perinnönjako, perhe-, vuokra- ja lainasopimukset, yritysleasing, lääketieteellisestä ja terveydenhuollollisesta vastuusta johtuvat vahingonkorvaukset, korvaukset tiedotusvälineissä tai muuten julkisesti esitetyistä kunnianloukkauksista sekä vakuutus-, pankki- ja rahoitus sopimukset, voitonjakosopimukset, konsortiot, franchise-sopimukset, rakennusurakat, verkostot, vuokratyöntekijät, kumppanuudet ja alihankintasopimukset. Sovittelumenettelyt toteutetaan oikeusministeriön valtuuttamissa sovitteluelimissä.

Lisäksi jos tarkoituksena on nostaa kanne, joka koskee korvausvaatimusta moottoriajoneuvon tai aluksen aiheuttamasta liikennevahingosta tai enintään 50 000 euron suuruista vaadetta, on yritettävä neuvotella toisen osapuolen kanssa. Tähän menettelyyn sisältyy kuitenkin osapuolten välisiä suorita neuvotteluja, joissa osapuolilla on oltava avustajinaan asianajajia.

Vaihtoehtona on myös välimiesmenettely, jossa osapuolten nimeämä yksityinen toimija ratkaisee riita-asian. Välimiesmenettely edellyttää, että osapuolet sopivat sen käyttämisestä tuomioistuinmenettelyn sijasta.

2 Onko asian vireillepanolle jokin määräaika?

Vaateiden vanhentumisaikoja on noudatettava. Tavallisesti vanhentumisaika on 10 vuotta, mutta määräaika voi tapauskohtaisesti olla lyhyempikin (siviililain (*codice civile*) 2934-2961 §).

Tietyissä erityistapauksissa laissa säädetään myös tiettyihin kanteisiin liittyvistä määräajoista. Siviililain 1495 §:n mukaan esimerkiksi ostajan, joka havaitsee ostetussa tuotteessa virheitä, on ilmoitettava asiasta myyjälle kahdeksan päivän kuluessa havaitsemisesta voidakseen käyttää oikeussuojakeinoja tuomioistuimessa.

3 Onko asia vietävä tuomioistuimeen juuri tässä jäsenvaltiossa?

Jotta tuomio on lainvoimainen, riita-asia on vietävä oikeusviranomaisen käsiteltäväksi. Se, millä oikeusviranomaisella on toimivalta, riippuu riita-asian tyypistä ja vaihtelee kansallisessa lainsäädännössä ja Euroopan unionin oikeudessa esitettyjen perusteiden mukaan.

4 Mihin tuomioistuimeen minun on vietävä asia tässä jäsenvaltiossa, kun otetaan huomioon oma kotipaikkani ja vastapuolen kotipaikka ja muut

Kanteeni käsittelypaikkaan vaikuttavat tekijät?

Yleissääntö on, että toimivalta on vastaajan asuinpaikan tai päätoimipaikan sijaintipaikan tuomioistuimella; tämän alueellisen toimivallan säännön mukaan määräytyy luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden tavanomainen oikeuspaikka (*foro generale delle persone fisiche e giuridiche*). Riita-asian arvon tai erityispiirteiden mukaan toimivalta voi olla erityistuomioistuimella (rauhantuomarilla – *giudice di pace* taikka yleisellä tuomioistuimella – *tribunale* – yhden tuomarin kokoonpanossa tai kollegiaalisessa kokoonpanossa) tai muulla kuin luonnollisten henkilöiden asuinpaikan tuomioistuimella (ehdoton alueellinen toimivalta – *competenza per territorio inderogabile*).

Ks. myös ”[Minkä valtion tuomioistuin on toimivaltainen?](#)”.

5 Mihin tuomioistuimeen minun on vietävä asia tässä jäsenvaltiossa, kun otetaan huomioon kanteen sisältö ja sen rahamääräinen arvo?

Jos asia koskee enintään 10 000 euron arvoista irtainta omaisuutta, toimivalta on rauhantuomarilla. Jos kyseessä on moottoriajoneuvon tai aluksen aiheuttama liikennevahinkoa koskeva korvausvaatimus, rauhantuomarilla on toimivalta 25 000 euroon asti. Jos arvo on suurempi, toimivalta on yleisellä tuomioistuimella yhden tuomarin kokoonpanossa. Lisäksi tietyissä riita-asioissa toimivalta on arvosta riippumatta rauhantuomarilla (siviiliprosessilain (*codice di procedura civile*) 7 §:n 3 momentti), yleisellä tuomioistuimella yhden tuomarin kokoonpanossa (siviiliprosessilain 409 §) tai yleisellä tuomioistuimella kollegiaalisessa kokoonpanossa (siviiliprosessilain 50 bis §).

Ks. myös ”[Minkä valtion tuomioistuin on toimivaltainen?](#)”.

6 Voinko panna asian vireille itse vai onko minun otettava avuksi oikeudellinen neuvonantaja, esimerkiksi asianajaja?

Yleissääntö on, että osapuolella on oltava asianajaja (*obbligo di difesa tecnica*). Tästä veloitteesta poiketaan joissakin tapauksissa, joissa riita-asian arvo on vähäinen (rauhantuomarin käsittelemä, alle 1 100 euron arvoinen asia) tai joissa osapuolella on itsellään tarvittava pätevyys toimia puolustajana asianomaisessa tuomioistuimessa (siviiliprosessilain 86 §).

7 Mihin on käytännössä otettava yhteyttä asian vireillepanoa varten: tuomioistuimen kansliaan, kirjaamoon vai johonkin muuhun hallintoelimeen?

Kanne osoitetaan osapuolille ja toimitetaan toimivaltaisen tuomioistuimen kansliaan.

8 Millä kielellä kanne laaditaan? Voiko sen tehdä suullisesti vai onko asia aina esitettävä kirjallisesti? Voiko kanteen toimittaa faksilla tai sähköpostilla?

Kanne voidaan jättää suullisesti ainoastaan asioissa, jotka käsittelee rauhantuomari (siviiliprosessilain 316 §). Kaikki muut kanteet on laadittava kirjallisina italian kielellä. Kannetta ei voi toimittaa vain faksilla tai sähköpostitse. Asianajajien on toimitettava asiakirjat varmennetulla sähköpostilla erillisessä tietojärjestelmässä.

9 Onko kanteen nostamista varten valmiita lomakkeita? Jos ei ole, mitä asiakirjoja tuomioistuimelle on toimitettava?

Malleja tai lomakkeita ei ole. Kanteessa on mainittava osapuolet, tuomioistuin, asian kohde ja otsake. Tavanomaisessa siviilioikeudellisessa menettelyssä kantajan on myös ilmoitettava, missä käsittelyssä toisen osapuolen on oltava läsnä, ja tiedotettava hänelle, että asianajajan käyttö on pakollista ja että hän voi hakea

oikeusapua (*patrosino a spese dello Stato*) tietyin edellytyksin.

10 Onko tuomioistuimelle maksettava jotain? Jos on, missä vaiheessa maksu peritään? Onko asianajajalle maksettava jo kanteen vireillepanosta alkaen?

Italian valtiolle maksetaan riita-asian arvon mukainen maksu kannetta jätettäessä (tästä yhdenmukaisesta maksusta säädetään oikeudenkäyntikuluista annetussa presidentin asetuksessa nro 115/2002 (*Testo Unico delle Spese di Giustizia, DPR 115/2002*)).

Asianajajan palkkion maksutavoista ja -ajoista sovitaan asianajajan kanssa.

11 Voinko saada oikeusapua?

Niin Italian kansalaiset kuin kaikki muutkin voivat saada oikeusapua, mikäli he täyttävät laissa (oikeudenkäyntikuluista annettu presidentin asetus nro 115/2002) asetetut tuloja koskevat edellytykset.

12 Mistä lähtien asian katsotaan olevan vireillä? Antavatko viranomaiset palautetta siitä, onko asia on pantu vireille asianmukaisella tavalla vai ei?

Asian katsotaan olevan vireillä

- kun vastapuoli on vastaanottanut sen, jos kyseessä on haaste (*atto di citazione*),
- kun se on jätetty tuomioistuimen kansliaan, jos kyseessä on muutoksenhaku (*ricorso*).

Tuomioistuimien tarkistaa vireillepanon asianmukaisuuden vasta osapuolen kuulemisen jälkeen.

13 Onko mahdollista saada tarkempaa tietoa menettelyn etenemisen aikataulusta (esim. siitä, koska on saavuttava asian käsittelyyn)?

Siitä, koska on saavuttava asian käsittelyyn, sekä muista osapuolten ja tuomioistuimen määräajoista säädetään siviiliprosessilaissa. Kukin toimielin täydentää menettelyn aikataulua vaihe vaiheelta (siviiliprosessilain 81 bis §:n täytäntöönpanoasetus). Kirjaaja ilmoittaa osapuolille asian käsittelyn ulkopuolella annetuista tuomioistuimen päätöksistä (esimerkiksi käsittelyn ajankohtaa koskevista muutoksista) ja tuomioista.

Linkki siviiliprosessilain 163-166 §:ään:

<https://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:regio.decreto:1940-10-28;1443>

Päivitetty viimeksi: 15/09/2025

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.